

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ УКРАЇНСЬКОЇ Й ІНОЗЕМНОЇ ФІЛОЛОГІЇ ТА
ЖУРНАЛІСТИКИ
КАФЕДРА УКРАЇНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ ТА ЖУРНАЛІСТИКИ**

**МОВА ВОРОЖНЕЧІ ЯК ЧИННИК ЗАГОСТРЕННЯ
СОЦІАЛЬНИХ КОНФЛІКТІВ**

Кваліфікаційна робота (проект)
на здобуття ступеня вищої освіти «бакалавр»

Виконала: студентка IV курсу 461 групи
Спеціальності 061 Журналістика
Освітньо-професійної (наукової)
програми Журналістика
Афанасьєва Світлана Вікторівна

Керівник: кандидат філологічних наук,
доцент,
Соломахін Андрій Федорович

Рецензент: редактор Інтернет-ресурсу
Kherson.net.ua Самборська В.В

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. МОВА ВОРОЖНЕЧІ: ІСТОРИЧНИЙ АСПЕКТ ТА ТЕОРЕТИЧНІ ПОЛОЖЕННЯ.....	6
1.1. Теоретичні засади дослідження мови ворожнечі.....	6
1.2. Мова ворожнечі як чинник негативних соціальних процесів.....	9
РОЗДІЛ 2. ВИЯВИ ТА ШЛЯХИ ПОДОЛАННЯ МОВИ ВОРОЖНЕЧІ В СУЧАСНОМУ УКРАЇНСЬКОМУ МЕДІЙНОМУ ПРОСТОРИ.....	15
2.1. Мова ворожнечі в сучасному українському інформаційному просторі...15	
2.2. Рекомендації щодо подолання мови ворожнечі в ЗМІ України.....19	
ВИСНОВКИ.....	22
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	25
ДОДАТКИ.....	28

ВСТУП

Актуальність дослідження. Глобалізація суспільства, стирання політичних та географічних кордонів, надзвичайний обсяг інформації, який щоденно надходить – всі ці процеси великою мірою зумовлені швидким розвитком технологій, нових каналів трансляції інформації, цілодобовим доступом до новин з будь-якого куточку світу. Окреслені закономірності закріпили позиції ЗМІ як незамінного способу впливу на людську свідомість, адже саме мас-медіа є тим важелем, який формує громадську думку у різних царинах суспільства.

Саме тому актуальним постає питання мови ворожнечі в ЗМІ України, адже порушення принципових аспектів цієї проблеми, а саме загострення міжетнічної ворожнечі, ненависті на тлі релігійної належності, віку, сексуальної орієнтації є важливою проблемою в контексті як вітчизняного суспільного розвитку, так і світового. Це зумовлює необхідність детального вивчення окресленої проблеми, визначення найпоширеніших проявів мови ворожнечі та окреслення шляхів розв'язання цієї проблеми.

У контексті вітчизняної наукової літератури це питання порушувалося у дослідженні Бондаренко О., Буткевича М., Федорович І., де автори окреслили ключові погляди медіа-експертів стосовно поняття «мова ворожнечі», а також подали низку рекомендацій стосовно правильного висвітлення різноманітних тем [2]. Пикалюк Р. у своїй науковій розвідці проаналізував вияви та типологічні різновиди мови ворожнечі у сучасному українському суспільстві [21]. Соломахін А., Поліха Л., Шендеровський К., Чернявська Л. спорадично торкалися різних аспектів прояву мови ворожнечі в царинах суспільства, зокрема освіти, медицини, міжетнічних відносинах тощо [22]. Однак комплексного дослідження, яке б об'єднувало теоретичний, практичний аспекти та містило конкретні поради та шляхи подолання мови ворожнечі в сучасному журналістичнознавстві поки немає, що й зумовлює актуальність нашого дослідження.

Мета роботи – проаналізувати вияви мови ворожнечі в теоретичному та історичному контекстах, визначити основні види прояву та шляхи подолання окресленої проблеми в українському інформаційному просторі.

Для досягнення поставленої мети передбачено розв'язання таких **завдань**:

- проаналізувати специфіку терміна «мова ворожнечі» в українській та закордонній науці;
- визначити наслідки вияву мови ворожнечі в історичному контексті;
- описати конкретні прояви мови ворожнечі в сучасних українських ЗМІ;
- окреслити низку конкретних рекомендацій, які б дозволили подолати мову ворожнечі в українському медійному просторі.

Об'єкт дослідження – контент сучасних українських мас-медіа.

Предмет дослідження – конкретні прояви мови ворожнечі, які спричиняють загострення конфліктів у суспільстві.

З метою реалізації окреслених завдань було застосовано такі **методи дослідження**: методи аналізу, синтезу, узагальнення, історичний, зіставний, систематизації, лінгвістичного спостереження, що дозволило комплексно оцінити специфіку та типологічні різновиди вияву мови ворожнечі в ЗМІ України.

Джерелами фактичного матеріалу стали матеріали сучасних регіональних та всеукраїнських ЗМІ.

Наукова новизна роботи полягає в тому, що було проаналізовано матеріали українських ЗМІ з точки зору побутування в них проявів мови ворожнечі відносно конкретної етнічної, соціальної, релігійної групи.

Теоретична значення роботи виявляється у можливості опису специфіки проявів мови ворожнечі у сучасних українських ЗМІ, що дозволить окреслити дієві шляхи вирішення цієї проблеми.

Практичне значення роботи визначається тим, що дозволить удосконалити знання майбутніх медійників у контексті захисту прав людини

та особливостей висвітлення гострих та принципових тем. Матеріали дослідження можуть бути використані на заняттях з дисципліни «Основи журналістики», «Журналістська етика», «Медіаправо», а також на різних заходах, круглих столах, присвячених стереотипам, проблемі дискримінації, мові ворожнечі, міжрасовій ненависті у суспільстві тощо.

Структура роботи. Дослідження складається зі вступу, двох розділів, висновків, списку використаних джерел, що нараховує 30 найменувань, додатків.

РОЗДІЛ 1

МОВА ВОРОЖНЕЧІ: ІСТОРИЧНИЙ АСПЕКТ ТА ТЕОРЕТИЧНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Теоретичні засади дослідження мови ворожнечі

Загальна декларація прав людини маніфестує рівність усіх людей, виключаючи будь-які прояви дискримінації та порушення їх прав: «Всі люди народжуються вільними і рівними у своїй гідності та правах. Вони наділені розумом і совістю і повинні діяти у відношенні один до одного в дусі братерства» [8].

Ця позиція закріплена і в національному законодавстві України, зокрема в статті 3 Конституції зазначається: «Людина, її життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканність і безпека визнаються в Україні найвищою соціальною цінністю.

Права і свободи людини та їх гарантії визначають зміст і спрямованість діяльності держави. Держава відповідає перед людиною за свою діяльність. Утвердження і забезпечення прав і свобод людини є головним обов'язком держави» [13].

Питання мови ворожнечі в сучасній науці не є одностайним попри значну кількість поглядів вітчизняних та закордонних дослідників.

Визначення терміна «мова ворожнечі» подає Соловійова А., кваліфікуючи «...мову ненависті / ворожнечі як систематичні висловлювання та інші форми самовираження, які спрямовані на проявлення агресії, направленої на людину або групу осіб за ознаками їхньої відмінності («інакшості» – стать, релігія, раса або сексуальна орієнтація)» [25].

Поширеним з-поміж вітчизняних дослідників є визначення, яке подає у Рекомендації № 97(20) Комітет міністрів Ради Європи державам-учасницям з питання «розпалювання ненависті»: «термін «розпалювання ненависті» трактується як поняття, що покриває всі форми самовираження, які включають поширення, провокування, стимулювання або виправдання

расової ненависті, ксенофобії, антисемітизму або інших видів ненависті на основі нетерпимості, включаючи нетерпимість у вигляді агресивного націоналізму або етноцентризму, дискримінації та ворожості стосовно меншин, мігрантів та осіб з емігрантськими корінням» [23].

У посібнику «Моніторинг проявів расової та етнічної ворожнечі чи нетерпимості в українському сегменті Інтернету поширення мови ворожнечі та заклик до нетерпимості (мова ворожнечі, як зброя для правої риторики)» знаходимо визначення мови ворожнечі, подане Інформаційно-аналітичним центром «Сова»: «Під мовою ворожнечі ми розуміємо будь-які некоректні висловлювання на адресу етнічних та конфесійних груп чи їх представників. Такі висловлювання можуть варіюватися в діапазоні від самих жорстких (відкритих закликів до насильства чи дискримінації) до найбільш м'яких, які скоріше можна віднести до наслідків журналістської неухважності» [16].

Пикалюк Р., досліджуючи мову ворожнечі в українських ЗМІ, наголошує, що «Об'єктами мови ворожнечі можуть бути не лише представники певних рас, етносів чи релігійних груп, а й люди, які належать до різноманітних соціальних груп: люди з інвалідністю, представники ЛГБТ-спільноти, літні люди тощо. Подібні спільноти і публікації порушують права людини (зокрема представників цих груп), а тому треба запобігати цьому явищу в усіх сферах медійної діяльності» [21, с.137].

У книзі «Мова ворожнечі проти суспільства» за загальною редакцією Верховського А. подано детальний аналіз та класифікацію мови ворожнечі. Заслуговує на окрему увагу розділ Кожевнікової Г. «Мова ворожнечі після Кондопоги», де авторка, спираючись на фактичний матеріал, подає класифікацію мови ворожнечі за ступенем суспільної небезпеки:

«1. Жорсткий: заклики до насильства; заклики до дискримінації; завуальовані заклики до насильства і дискримінації; заклики не допустити закріплення в регіоні.

2. Середній: виправдання історичних випадків насильства і дискримінації; публікації і висловлювання, які ставлять під сумнів

загально визнані історичні факти насильства і дискримінації; твердження про історичних злочинах тієї чи іншої етнічної або релігійної групи як такої; твердження про кримінальність тієї чи іншої етнічної або релігійної групи; міркування про непропорційне перевагу тій чи іншій етнічної або релігійної групи; звинувачення в негативному впливі тієї чи іншої етнічної або релігійної групи на суспільство, держава; звинувачення групи в спробах захоплення влади або в територіальній експансії; заперечення громадянства.

3. М'який: створення негативного образу етнічної або релігійної групи; твердження про неповноцінність тієї чи іншої етнічної або релігійної групи як такої; твердження про моральних недоліки тієї чи іншої етнічної або релігійної групи; згадка етнічної або релігійної групи або її представників як таких в принизливому або образливому контексті; цитування явно ксенофобних висловлювань і текстів без коментаря» [29, с.14].

Кожевнікова А. подає такі типи мови ворожнечі:

1. Заклики до насильства.
2. Заклики до дискримінації.
3. Створення негативного образу етносу/ релігійної групи.
4. Виправдовування історичних випадків насильства.
5. Твердження про неповносправність етносу/ релігійної групи.
6. Твердження про історичні злочини певної етнічної/ релігійної групи.
7. Твердження про кримінальність певного етносу/ релігійної групи.
8. Твердження про моральні вади етносу/ релігійної групи.
9. Твердження про непропорційне привалювання (матеріальне, культурне, соціальне) етносу/ релігійної групи.
10. Твердження про негативний вплив певного етносу/ релігійної групи на суспільство.
11. Заклики не допустити закріпитися на певній території/ певному регіоні.

12. Звинувачення певної групи в спробах захопити владу або територіальній експансії [29, с.12-13].

1.2. Мова ворожнечі як чинник негативних соціальних процесів

Мова становить собою універсальну знакову систему, що охоплює усі царини людської діяльності: освіту, науку, мистецтво, спорт, політику, економіку тощо. Саме мова є головним засобом обробки, передачі, зберігання та розповсюдження інформації. Таким чином за допомогою мови людство зберігає інформацію в часі і просторі, передає свої знання та досвід, впливає на свідомість, створює неперевершені зразки мистецтва.

Вагу слова як засобу впливу та маніпуляції визначили ще представники Давньої Греції, зокрема ця тенденція прослідковується у працях Арістортеля, Сократа, Платона та представників більш раннього періоду Епікура, Ксенофана, Парменіда, Демокріта та ін.

Про визначну роль журналістики як важеля формування громадської думки зазначає Михайлин І. «...творення за допомогою інформації громадської думки й суспільної свідомості є також щонайважливішим завданням журналістики» [15, с. 114].

Дослідник наголошує й на ідеологічній функції журналістики, яка «пов'язана з пропагандою певних життєвих цінностей та агітацією на їх підтримку. Ці поняття близькі, але мають істотні відмінності. Якщо пропаганда – це діяльність журналістики в справі поширення ідей, утвердження певної ідеології, формування історичної свідомості та художньої картини світу, то агітація – це діяльність журналістики в справі поширення оперативної інформації, що активно формує позицію читача. Від пропаганди й агітації невіддільна партійна журналістика, але й загальні ОМІ також зорієнтовані на пропаганду і агітацію певного способу життя, моральних та ідеологічних цінностей» [15, с. 117].

Зазначені функції ЗМІ оцінив та широко застосував у своїй практиці ідеолог націонал-соціалізму, рейхсміністер народної освіти й пропаганди

Йозеф Геббельс. Центральними пропагандистськими газетами Націонал-соціалістичної партії Німеччини стали «Der Angriff» та «Народний оглядач».

Промова «Єврей», яка була надрукована у газеті «Der Angriff» 21 січня 1929 року за 10 років до початку Другої світової війни, є яскравим зразком мови ворожнечі та проявом антисемітизму. Зупинимося на деяких аспектах зазначеної промови.

Зокрема автор зазначає *«Но есть она проблема, которая публично не обсуждается и о которой даже упоминать следует с осторожностью: еврейский вопрос. В нашей республике это табу»* [5]. Можемо зауважити, що Геббельс з самого початку промови наголошує на відмінності євреїв та німців, називає перших *«проблемою»*, що відразу формує у реципієнта негативне ставлення, адже проблеми не бувають приємними.

Геббельс наголошує на підступності та хитрості єврейської нації, про що свідчать такі рядки: *«Еврей имеет иммунитет от любой опасности: можно называть его негодяем, паразитом, мошенником, спекулянтом – всё с него как с гуся вода. Но назовите его евреем, и вы будете поражены тем, как он отшатнётся; тем, какую боль ему это причинит; тем, как он внезапно отпрянет: "Меня обнаружили!"»* [5]. Таким чином відбувається нарощення стереотипів про представників єврейської національності, як про людей хитрих, підступних, які бояться бути викритими.

Більше того, Геббельс проводить негативну паралель, порівнюючи представників єврейської нації з хворобою, вірусом від якої з одного боку дуже важко захиститися *«От еврея нельзя защититься. Он нападает со скоростью света из безопасного укрытия и использует все свои способности для того, чтобы подавить любую попытку оказать сопротивление»* [5], а з іншого – від якої треба позбавлятися *«Это общественная гигиена. Мы хотим избавиться от этих субъектов точно так же, как врач избавляется от бактерий»* [5]. Відповідно формується ставлення до євреїв як не до людей, а чогось такого, чого варто

остерігатися, позбавлятися, берегтися, викорінювати – хвороби, бактерії, вірусу.

У своїй промові Геббельс формує стереотипне мислення відносно євреїв, приписуючи останнім низку негативних моральних якостей, таких як: підступність «Нельзя позволять еврею то же, что и честному оппоненту, ибо он не является честным оппонентом. Щедростью и благородством он будет пользоваться только для того, чтобы заманить своего противника в ловушку» [5]; хитрість та ницість «Еврей не умнее нас, он всего лишь хитрее и коварнее» [5]; паразитарність «С евреем нельзя бороться положительными методами. Он негативен, и это негативное следует устранить из немецкой системы, или же он вечно будет её портить» [5].

Мова ворожнечі виявляється у чіткому розділенні на СВОЇХ та ЧУЖИХ, формуванні образу ворога, орди, яка прагне зруйнувати все, що цінується у німецькому суспільстві, знекровити німців, знищити зсередини, так читаємо: «Еврею нечего сказать о немецких вопросах. Он - **иностранец, чужак**, который всего лишь пользуется правами гостя - правами, которыми он всегда злоупотребляет» [5].

Слід зауважити на тому, що Геббельс відверто закликає до БОРотьби, у ній він вбачає єдиний спосіб очистити німецьке суспільство від «страшної проблеми». Поляризація суспільства, нехтування основоположними законами гуманізму, рівності, братерства відкидаються автором. Натомість промова яскраво маніфестує відверті заклики до насильства, зневаги до іншої нації, культури, що підкреслено вітаються як єдино правильні та можливі, як такі, що можуть врятувати німців від занепаду та руйнації: «Чем больше немец или немецкое движение противится еврею, тем бóльшую ценность он или оно имеет. Если на кого-то нападают евреи, то это верный признак его добродетельности. Тот, кого евреи не преследуют, или тот, кого они хвалят, бесполезен и даже опасен» [5].

Опублікована задовго до початку Другої світової війни, ця стаття як і багато інших стала каталізатором німецького суспільства стосовно ненависті до євреїв, як наслідок утворення таборів смерті Дахау, Заксенхаузен, Бухенвальд та мільйони вбитих та скалічених людей.

Ще одним зразком трагічних наслідків використання мови ворожнечі в ЗМІ можна назвати геноцид у Руанді 1994 року, де протягом ста днів холодною зброєю було знищено близько мільйона людей, представників одного з етносів – тутсі.

Причиною жахливої катастрофи стала планомірна пропаганда, що лунала в ефірі «Вільного радіо і телебачення тисячі пагорбів» («RTLM») та поширювалася протягом тривалого часу на сторінках газети «Кангур». На шпальтах останньої у грудні 1990 року з'явилася стаття «Десять заповідей хуту», яка містила прямі заклики до насильства.

У тексті так званого маніфесту «Десять заповідей хуту» бачимо пряму поляризацію на СВОЇХ (хуту) та ЧУЖИХ (тутсі) та формування в образі останніх ворогів, наприклад: *«Хуту повинні знати, що жінка-тутсі, ким би вона не була, служить інтересам своєї етнічної групи. Тому зрадником є будь-який хуту, хто робить наступне: одружується на тутсі; заводить коханку-тутсі; наймає жінку-тутсі в секретарі або на іншу роботу»* [6].

Під час аналізу статті було виявлено заклики уникати будь-яких зв'язків з представниками тутсі, зокрема: родинних *«Жінки хуту, будьте пильні і приводьте до тям своїх чоловіків, синів і братів»*; економічних *«Всі хуту повинні знати, що всі тутсі нечесні в бізнесі. Їхня єдина мета - національна перевага. Тому зрадником є будь-який хуту, що робить наступне: має компаньйона-тутсі в бізнесі; вкладає свої або державні гроші в компанію, якою володіють тутсі; дає або бере в борг у тутсі; дає тутсі привілеї в бізнесі...»* [6]; культурних, освітніх *«Хуту повинні складати більшість в сфері освіти, як серед учнів, так і серед викладачів»* [6]. Йдеться про повну ізоляцію тутсі в царині військовій, соціальній, політичній, економічній тощо.

Яскравим прикладом мови ворожнечі є заклики, що лунали на хвилях радіостанції «RTLМ». Наведемо лише незначний уривок радіоефіру від 12 квітня 1994 р., зокрема ведучий Кантано Хабімана виступив з такою промовою: *«І ви, люди, які живете поблизу Ругунди, ... виходьте. Ви побачите солом'яні хатини тарганів у болоті ... Я думаю, що ті, у кого є зброя, повинні негайно піти до цих тарганів ... оточити і вбити їх...»* [10]. Бачимо прямі заклики до вбивства, фізичного знищення, виразним є те, що етнос тутсі у цій промові ведучий називає «тарганями», створюючи в уяві слухачів образ нечистого, заразного, шкідливого організму, який існує в своїх «солом'яних хатинах у болоті». Отже хуту йдуть знищувати не людей, а «шкідників», очищуючи тим самим суспільство. Можемо провести паралель з промовою Йозефа Геббельса «Єврей», у якій людей порівнювали з «бактеріями» і знищення яких – це «особиста гігієна» кожного добродішного німця.

Закономірною рисою розглянутих прикладів залишається той факт, що пропаганда тривала протягом значного проміжку часу, отруюючи свідомість пересічних громадян, формуючи образ внутрішнього ворога, якого слід знищити.

Подібні приклади ми можемо спостерігати в сучасних українських ЗМІ, так в газеті «Чортківський вісник» від 2 лютого 2018 року в колонці редактора з'явилася стаття «Жиди чи євреї?» [17]. У статті містяться відверто антисемітські висловлювання, зокрема: *«Якщо заглиблюватися в історію, то жиди (іудеї) завжди були там, де гроші, де влада, вигода. Жид завжди був в українському селі шинкарем, писарем, вйтом. Бабуся якось розповідала: «прийшов жид на Різдво до хати виганяти мене із трьома дітьми, бо чоловік програв йому хату!»* [17]. Формується образ єврея як людини жадібної, підступної, здатної заради наживи пожертвувати іншими людьми. Крім того на шпальтах газети зустрічаємо й інші приклади мови ворожнечі, зокрема про перебільшення числа загиблих євреїв під час Другої світової війни, відчуження земель, що належать палестинцям, невизнання Ізраїлем

Голодомору в Україні тощо. Подібні висловлювання закріплюються в свідомості, стають ґрунтом для формування стереотипів, штовхають на міжетнічні конфлікти.

Показовим є факт засудження подібних матеріалів Незалежною медійною радою, у висновках якої йдеться «Незалежна медійна рада вважає, що при публікації цього матеріалу було зумисно допущено порушення абзацу четвертого частини першої статті 3 Закону України «Про друковані засоби масової інформації (пресу) в Україні» щодо заборони на використання преси для розпалювання національної ворожнечі, а також стандартів достовірності подання інформації та відокремлення фактів від припущень» [12].

Таким чином розглянуті нами приклади є яскравою ілюстрацією негативного впливу мови ворожнечі на суспільство, що призводить подекуди до трагічних та страшних наслідків. Будь-який вияв мови ворожнечі з ЗМІ має отримати належний суспільний осуд та адекватну реакцію з боку законодавства.

РОЗДІЛ 2

ВИЯВИ ТА ШЛЯХИ ПОДОЛАННЯ МОВИ ВОРОЖНЕЧІ В СУЧАСНОМУ УКРАЇНСЬКОМУ МЕДІЙНОМУ ПРОСТОРИ

2.1. Мова ворожнечі в сучасному українському інформаційному просторі

Загальнонаціональне соціологічне дослідження «Чи актуальна для українців проблематика дискримінації» проведене Фондом «Демократичні ініціативи» імені Ілька Кучеріва на замовлення Центру прав людини «ZMINA» свідчить про те, що найчастіше в Україні дискримінують людей за віком (39,7%); інвалідністю (32,1%); сексуальною орієнтацією (24,9%), станом здоров'я (24,8%); статтю (22%); політичними поглядами (20,4%); майновим станом (20,3%); етнічним походженням (національністю) (17%); релігійними поглядами (11,7%); статусом вимушених переселенців (14,6%); місцем проживання (8,9%); громадянством (8,3%); сімейним станом (5,1%) тощо [28].

Такі негативні тенденції порушення прав людини у суспільстві можна пов'язати з низкою чинників, зокрема культурних, історичних, соціальних. Нехтування правами в Україні пов'язане з майже віковою окупацією та перебуванням під владою ССРСР, де людина з її проблемами, переживаннями, вподобаннями відходила на другорядне місце. Після набуття державності українська держава опинилася в складних економічних умовах, що поглиблювалися корупцією та свавіллям з боку державних структур. З іншого боку українське суспільство перебуває під значним впливом стереотипів, ця тенденція постійно поглиблюється і завдяки непрофесійній діяльності ЗМІ, що стосується окремих етнічних, релігійних соціальних груп. Зокрема ромський етнос потерпає від упередженого ставлення, адже вважається, що роми схильні до криміналу, крадуть дітей, ведуть нечесний спосіб життя, схильні до ворожіння, малоосвічені, ліниві, заробляють шахраюванням тощо. Подібні думки можна почути і про азербайджанців,

узбеків, туркменів, грузинів, вірмен, кримських татарів, які однак найчастіше є достойними представниками свого етносу. З стереотипами та мовою ворожнечі стикаються і представники ЛГБТ спільноти.

Аналізуючи український медіапростір на предмет наявності прикладів мови ворожнечі, нами було виявлено, що найчастіше негативні висловлювання спрямовані відносно **представників різних етнічних груп** (ромів, вихідців з Африки, Азії, Кавказу, Російської Федерації).

Наведемо низку прикладів, пов'язаних з дискримінацію ромів, зокрема на медіаресурсі «Закарпаття онлайн» розміщено статтю під назвою «У Виноградіві через смерть рома цигани чергували під лікарнею і понищили майно закладу» від 21.01.2021 р. У статті повідомляється про те, що людей не пустили до лікарні через карантинні обмеження, однак автор поряд з нормативним етнонімом «ром» використовує іншу назву «цигани», що має негативну конотацію. Вказівка на національну належність сама по собі є виявом мови ворожнечі, ще підкреслюється виразом «понищили майно закладу» [27]. Таким чином автори укріплюють в суспільстві стереотип, що роми небезпечні, порушники порядку, руйнівники тощо.

На вказаному сайті зустрічаємо іншу публікацію «Закарпатські цигани затероризували Львів» від , яка носить ксенофобський характер, зокрема у ліді віднаходимо такі висловлювання «*місто окупували цигани*» [9] – негативна конотація з загарбниками, ворогами, руйнівниками; «*не дають проходу львів'янам – гіпнотизують, обкрадають і хуліганяють*» [9] – закріплення уявлення про ромів як нечесних людей [9]. У зазначеній статті зустрічаємо приклади мови ворожнечі стосовно внутрішньопереміщених осіб, наприклад: «*Місто Лева останнім часом перетворилось на великий притулок для всіх і вся: сюди вимушено спочатку переїхали переселенці з Криму, згодом з неспокійного Донбасу. А тепер до Львова масово з'їжджаються й... цигани*» [9]. Використання вислову «*всіх і вся*» підкреслює, що ці люди є небажаними, чужими, ворожими. Підкреслено негативний характер носить висловлювання «Жінки-циганки полюють на

перехожих, вимагають дати їм милостиню, і, що найгірше, погрожують прокльонами. Наші і без того збіднілі люди дістають з гаманця гроші і віддають циганам, аби тільки відчепились і не наслали обіцяну біду. За щастя, коли циганки обійдуться тими кількома гривнями, а не шляхом гіпнозу змусять людину винести з хати всі коштовності!» [9].

Висловлювання «жінки-циганки полюють на перехожих» [9] створює асоціацію мисливця і жертви, агресора, від якого треба відмежуватися будь-якою ціною. Надзвичайно негативними є висловлювання «погрожують прокльонами», «шляхом гіпнозу змусять людину винести з хати всі коштовності» [9], що лише поглиблюють стереотипне мислення, відмежовують ромську громаду від суспільства, формують в образі ромів внутрішніх ворогів тощо.

Досить поширеним є ворожі висловлювання відносно **внутрішньо переміщених осіб**, що внаслідок бойових дій в Луганській та Донецькій областях та окупації Автономної Республіки Крим, змушені були переселитися в інші регіони України. Відносно цієї групи населення часто зустрічаємо поляризацію на зразок свій – чужий, або асоціацію з загарбниками, людьми, які не змогли відстояти свою землю, сепаратистами тощо. Яскравим прикладом є стаття під заголовком «Переселенців-нахаб з Донбасу ставлять на місце закарпатські «даївці», розміщена на порталі «Uzhgorod.net.ua» [20]. У заголовку статті підкреслено акцентується увага на походженні правопорушників, зокрема вживається прикладка «переселенці-нахаби» [20], що створює образ чужаків, які знехтували доброзичливістю та гостинністю краян. Подібні висловлювання порушують норми журналістської етики та є неприпустимими у роботі ЗМІ.

На сайті «РІО. Закарпатська народна газета» розміщено статтю «Біженці в Закарпатті вимагають нові російські школи...» від 12.07.2014 де відверто висловлюється ворожа риторика стосовно вимушених переселенців, наприклад: «...біженці не поспішають десь влаштуватися на роботу» [1] – формується образ людей, які приїхали споживати, обкрадати місцевих; «І ще.

На тимчасовий облік у військовий комісаріат із біженців не став жоден громадянин призовного віку. При цьому наші закарпатські хлопці на Сході віддають свої життя»; «У той час, коли наші закарпатські хлопці гинуть на чужій війні на Сході України, здорові мужчини зі Сходу байдикують у Закарпатті і поводяться хамськи» [1] – автор розділяє людей на своїх героїв, які захищають рідну землю та чужаків-біженців, котрі ховаються за спинами у «закарпатських хлопців» [1]. На завершення автор звертається із закликом до місцевої влади контролювати переселенців: «І дійсно, постає питання: чи контролює наша влада біженців? Що це за люди? Звідки вони? Чи не висить за ними кримінал? Які в них наміри?» [1]. Статті подібного характеру розпалюють ворожнечу, створюють атмосферу неприязні, формують негативний образ ворогів-співгромадян.

Фіксуємо мову ворожнечі стосовно **людей з інвалідністю**, зокрема на сайті «Корреспондент. net» віднаходимо низку статей з використанням слова «інвалід», наприклад: «Інвалід працював на 22-х столичних підприємствах одночасно – прокуратура», «При пожежі в майстерні у Німеччині загинули 14 інвалідів», «У Маріуполі відкрили перший в Україні пляж для інвалідів», «Імідж - все. Мільйонер зімітував допомогу луганському інваліду заради ефектного телесюжету – ЗМІ» [14].

У статті «Німецьке радіо вимагає грошей від глухих» від 20.12.12 акцентується увага на фізичних вадах людей з інвалідністю, наприклад: «*Так, тисячам жителів будинків інвалідів, а також сліпим і глухим, раніше звільненим від цього збору, вже відправлені поштові повідомлення з вимогою оплати збору. Причому розщедритися на шість євро доведеться навіть тим, хто втратив 95% зору або 85% слуху*» [18], зокрема автори послуговуються мовними зворотами, що принижують честь і гідність людей з інвалідністю.

Таким чином у процесі аналізу українських ЗМІ було визначено, що найчастіше об'єктами мови ворожнечі є такі шари населення: окремі етнічні групи, внутрішньо переміщені особи, люди з інвалідністю.

2.2. Рекомендації щодо подолання мови ворожнечі в ЗМІ України

Виявлені приклади мови ворожнечі в сучасних українських засобах масової інформації відносно різних етнічних груп, внутрішньо переміщених осіб та людей з інвалідністю маніфестують необхідність формування конкретних рекомендацій, які б дозволили уникати подібних проявів у майбутньому.

Стосовно окресленої проблеми існує низка рекомендацій, зокрема дослідник Тарасюк В. у науковій розвідці «Висвітлення ромської проблематики в ЗМІ: пошук балансу» окреслює такі віхи, яких слід дотримуватися журналістам-початківцям та досвідченим масмедійникам, зокрема:

- проводити інформаційно-просвітницьку діяльність;
- здійснювати систематичний моніторинг медіа;
- співпраця журналістів з представниками влади, різними організаціями з метою поширення позитивного досвіду життя ромів;
- розвивати ромські ЗМІ;
- набувати корисний досвід через конкретні наукові, культурні, історичні дослідження етносу;
- не поширювати через ЗМІ негативні висловлювання посадовців, представників правоохоронних органів;
- розробка конкретного лексичного та термінологічного апарату, який би не викликав у свідомості людей негативних стереотипів;
- висвітлювати теми, які б об'єднували різних представників суспільства [26, с. 212-213].

Важливим кроком у подоланні мови ворожнечі в українському інформаційному просторі стало б ухвалення відповідного нормативного документа, який би на рівні законодавства регулював подібні вияви та

окреслював шляхи та важелі розв'язання цієї проблеми. Прикладом є прийнятий у 2016 році «Кодекс поведінки щодо протидії незаконному висловленню ненависті» ратифікований Європейською Комісією. Знаковим залишається той факт, що зазначений кодекс підтримали такі інформаційні гіганти як Microsoft, Facebook, Twitter, YouTube : «Розроблені положення направлені на боротьбу із використанням та розповсюдженням «мови ворожнечі» шляхом підтримки користувачів, які надсилають інформацію про такі випадки, підтримки громадянського суспільства та співпраці із національними органами влади» [7]. Така взаємодія забезпечує ефективне реагування на вияви мови ворожнечі в соціальних мережах, у тому числі завдяки скаргам та реакції громадськості та гарантує прозорість роботи інформаційних порталів загалом.

Незалежна медійна рада подає такі рекомендації щодо подолання мови ненависті:

- «своєчасне реагування на порушення з боку інтернет-посередників, онлайн-медіа у режимі скарг» [30];
- усебічне висвітлення проблеми;
- уникнення стереотипів у журналістських матеріалах;
- запровадження антидискримінаційного законодавства;
- створення та дотримання внутрішньоредакційних стандартів;
- уникнення тем з приватного життя особи;
- дотримання гендерної рівності;
- постійна самоосвіта та розширення світогляду [30].

Важливим аспектом є специфіка висвітлення людей з інвалідністю, це питання ґрунтовно висвітлює у своєму дослідженні «Як мас-медіа руйнують стереотипи про людей з інвалідністю» Ковальова Т., які узагальнюючи можна звести до таких найважливіших віх:

1. Порушувати питання людей з інвалідністю на загальнодержавному рівні, аби знівелювати думку про табу на вказану тему;

2. Висвітлювати людей з інвалідністю як фахівців своєї справи, успішних людей, які досягнули кар'єрних успіхів;
3. Залучення державних коштів для розв'язання питання відмежування людей з інвалідністю від соціуму;
4. Розповсюджувати інформацію про те, що люди з інвалідністю живуть серед нас, мають ті ж проблеми, мрії, прагнення, права;
5. Змальовувати цих людей в різних соціальних ролях [11, с. 204].

До загальних правил, виведених спеціалістами, додамо кілька рекомендацій. На нашу думку, важливим аспектом уникнення мови ворожнечі є цілеспрямована інформаційна політика, зокрема проведення у закладах вищої освіти для студентів-журналістів конференцій, круглих столів, семінарів, присвячених правам людини, специфіці висвітлення окреслених гострих та чутливих питань. Така просвітницька робота має проводитися і в суспільстві загалом, адже люди мають розуміти що таке «мова ворожнечі», щоб у майбутньому уникати її проявів, або ж сигналізувати про її вияви.

При підготовці відповідного матеріалу журналісти мають пам'ятати, що певну негативну новину про злочин, шахрайство не слід пов'язувати з конкретним етносом, соціальною групою або представниками релігійного угруповання. Необхідно пам'ятати, що кожен народ має як гідних представників, так і людей, які вчинили злочин, не існує національної риси під назвою – схильність до злочину.

Важливим є усвідомлювати медійниками того, які наслідки спричинить їх наступний матеріал, саме розуміння цього унеможливить використання мови ворожнечі.

Важливо пам'ятати про журналістську етику та стандарти, норми гуманізму та рівність усіх людей, саме це забезпечить створення якісного матеріалу, позбавленого дискримінації та закликів до насильства.

ВИСНОВКИ

Аналізуючи мову ворожнечі як чинник загострення соціальних конфліктів, у першу чергу було звернено увагу на дефініцію означеного поняття. З одного боку мова ворожнечі виявляється у негативних висловлюваннях відносно етнічних груп, представників певної релігії, ЛГБТ спільноти, людей з інвалідністю, з іншого – формує стійкі стереотипи у суспільстві, які можуть існувати протягом значного періоду часу, періодично зумовлюючи соціальні потрясіння, міжетнічні конфлікти, расову ненависть. Попри численні рекомендації закріплені на міжнародному та національному рівнях, значній кількості наукових розвідок, присвячених цій проблемі, мова ненависті продовжує заповнювати вітчизняний медіапростір. Такі тенденції пов'язані з низкою об'єктивних причин, зокрема історичними передумовами, адже Україна довгий час перебувала в системі тоталітарного суспільства, де права людини нівелювалися; відсутністю єдиної цілеспрямованої державної політики; низьким рівнем обізнаності суспільства, адже люди іноді несвідомо послуговуються як в побуті, так і в соціальних мережах мовою ворожнечі; низьким рівнем обізнаності і представників ЗМІ; браком конкретних рекомендацій щодо подолання мови ворожнечі тощо.

Крім теоретичних положень, у дослідженні описано наслідки мови ворожнечі, зокрема наведено низку прикладів, з-поміж останніх, описано політику ненависті, яку провадили апологети нацизму у довоєнній Німеччині 20-30 рр. ХХ століття. На прикладі промови Йозефа Геббельса «Євреї», опублікованій в часописі «Angriff» проаналізовано мову ворожнечі спрямовану проти євреїв. Визначено, що автор у образі останніх формував символ внутрішнього ворога, який зазіхає на благополуччя, культуру, державність німецького народу, поступово створюючи стереотипи по відношенню до єврейського етносу. Порівнюючи останніх з хворобою, закликаючи ізолювати їх від титульної нації, спотворюючи факти німецькі

пропагандисти планомірно проводили інформаційну війну проти євреїв, що призвело до трагічних наслідків.

Жахливим наслідками мови ворожнечі у контексті новітньої історії окреслено геноцид у Руанді 1994, співорганізаторами якого стали ЗМІ, зокрема часопис «Кангур» та радіостанція «RTLМ», подібно нацистським пропагандистам, означені медіа проводили планомірну дезінформацію стосовно етносу тутсі. У статті «Десять заповідей хуту» містяться заклики ізолювати тутсі в економічній, політичній, соціальній сферах від решти населення, адже вони нечесні, підступні, вороги, які століттями паразитують та знущаються над хуту. Зрештою, у результаті геноциду, який тривав 100 днів, холодною зброєю було винищено близько мільйона невинних людей.

Прояви ксенофобії зустрічаємо і в сучасних українських реаліях, зокрема у часописі «Чортківський вісник» було надруковано статтю «Жиди чи євреї?», у якій знаходимо яскраві приклади вияву мови ворожнечі, яка проявляється у вживанні стереотипів (євреї хитрі, жадібні, підступні, прагнуть до влади), перекручуванні історичних фактів, використанні псевдофактів.

У контексті сучасного медійного простору було визначено, що найчастіше мова ворожнечі використовується відносно певних етнічних груп (євреїв, ромів, арабів). Роми найчастіше потерпають від агресивних висловлювань журналістів, таку тенденцію найбільше помічено в західних регіонах, де найбільше проживає представників ромської національності.

Помітним є використання ворожих висловлювань відносно внутрішньо переміщених осіб, зокрема у ЗМІ створюється образ чужих, які не змогли зберегти власну землю, а тепер прагнуть відібрати благополуччя у інших, насаджуючи свої уявлення, цінності та принципи.

Значним є дискримінація людей з інвалідністю, яка з одного боку пов'язана з вживанням лексики, яка принижує честь і гідність людей, з іншого боку – створенням образу неповносправної людини, котру слід пожаліти, відмежувати від суспільства тощо.

Зважаючи на окреслене коло проблем, було запропоновано шляхи їх розв'язання, а саме, спираючись на думки авторитетних учених та світовий досвід, визначено низку рекомендацій подолання мови ворожнечі. З-поміж яких можна назвати цілеспрямовану просвітницьку діяльність, формування позитивного іміджу окреслених чутливих категорій населення, суспільний діалог, відкритість посадовців, співпраця потужних інформаційних ресурсів та суспільства, відкритий суспільний осуд проявів мови ворожнечі, пошук тем, які єднують людей, створення матеріалів, де у центрі історія успіху тощо. Лише планомірна робота, рух назустріч один одному, діалог дозволить сформувати суспільство, де права кожного громадянина є найвищою цінністю.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Біженці в Закарпатті вимагають нові російські школи... URL: <http://rionews.com.ua/newspaper/all/20200118/n141911491>
2. Бондаренко О., Буткевич М., Федорович І. Мова ворожнечі та ЗМІ: міжнародні стандарти. К., 2015. URL: http://noborders.org.ua/wp-content/uploads/2015/11/guidelines_hatespeech_media.pdf
3. Верховский А., Кожевникова Г. Мониторинг агрессивной ксенофобии: Рекомендации для общественных активистов. М.: Центр «Сова». 2008. URL: <https://www.sova-center.ru/files/books/me08-text.pdf>
4. Верховский А. Русский национализм: идеология и настроения. М. : Центр «Сова». 2006. URL: <https://www.sova-center.ru/files/books/rn06-text.pdf>
5. Геббельс Йозес Єврей. URL: <https://reich-erwacht.livejournal.com/39677.html>
6. Десять заповідей хуту. URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/Десять_заповідей_хуту#:~:text=1..який%20хуту%2C%20хто%20робить%20наступне%3A&text=Заводить%20коханку-тутсі
7. Європейська практика протидії «мові ворожнечі». URL: <https://gurt.org.ua/news/informator/54601/>
8. Загальна декларація прав людини ООН. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_015?lang=uk#Text
9. Закарпатські цигани затероризували Львів. URL: <https://zakarpattya.net.ua/News/141591-Zakarpatski-tsyhany-zateroryzuvaly-Lviv-FOTO>
10. Кантано Хабімана. RTLМ від 12 квітня 1994. URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/Вільне_радіо_і_телебачення_тисячі_пагорбів
11. Ковальова Т. Як мас-медіа руйнують стереотипи про людей з інвалідністю Права людини та мас-медіа в Україні: Збірник конспектів лекцій / За ред. Виртосу І., Шендеровського К. – К.: Інститут журналістики КНУ ім. Тараса Шевченка. 2018, 260 с. С. 204
12. Колонка редактора «Жиди чи євреї?» в газеті «Чортківський вісник» від 2 лютого 2018 року. URL: <https://mediarada.org.ua/case/38/>

13. Конституція України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-Text>
14. Корреспондент. net. URL: <https://ua.korrespondent.net/tag/12359/>
15. Михайлин І.Л. Основи журналістики: Підручник. Вид. 3-е доп. і поліпш. – К.: ЦУЛ, 2002. – 284 с. – С. 114
16. Моніторинг проявів расової та етнічної ворожнечі чи нетерпимості в українському сегменті Інтернету поширення мови ворожнечі та заклик до нетерпимості (мова ворожнечі, як зброя для правої риторики). К.: ФО-П «Борбулевич З.І.», 2011. – 76 с. – С. 19. URL: http://noborders.org.ua/wp-content/uploads/2016/02/cyberhate_2011_Butkevych.pdf
17. Ніколи не думала, що стану ксенофобом. URL: https://zaxid.net/statti_tag50974/https://zaxid.net/na_ternopilshhini_gazeta_opublikovala_ksenofobsku_stattiyu_pro_zhidiv_shho_zahopili_vladu_n1448584
18. Німецьке радіо вимагає грошей від глухих. URL: <https://ua.korrespondent.net/business/taxes/1441526-nimecke-radio-vimagae-groshej-vid-gluhih>
19. Осипов А. _Что такое этническая дискриминация и что с ней можно сделать?. М.: Центр «Сова», 2012. URL: <https://www.sova-center.ru/files/books/ed12-text.pdf>
20. Переселенців-нахаб з Донбасу ставлять на місце закарпатські «даївці». URL: <https://uzhgorod.net.ua/news/70815>
21. Пикалюк Р. Мова ворожнечі та вдосконалення стандартів вітчизняної медіа діяльності/ права людини та мас-медіа в Україні: Збірник конспектів лекцій. За ред. Виртосу І., Шендеровського К. – Київ: Інститут журналістики КНУ ім.. Тараса Шевченка. 2018. 260 с., С.137
22. Права людини та мас-медіа в Україні. Частина 2: Збірник конспектів лекцій / Авт. кол. – За ред. Виртосу І., Шендеровського К. Київ: Інститут журналістики КНУ імені Тараса Шевченка, 2020. – 328 с.
23. Рекомендації № 97(20) Комітет міністрів Ради Європи державам-учасницям з пистання «розпалювання ненависті». URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_093#Text

24. Рускевич К. Риторика ненависти. URL: <http://liva.com.ua/ritorika-nenavisti.html>
25. Соловійова А.С. Мова ненависті / ворожнечі в реаліях сучасного українського політичного дискурсу в умовах необхідності зміцнення національної безпеки. URL: <https://journals.indexcopernicus.com/api/file/viewByFileId/400843.pdf>
26. Тарасюк В. Виствілення ромської проблематики в ЗМІ: пошук балансу / Права людини та мас-медіа в Україні: Збірник конспектів лекцій / За ред. Виртосу І., Шендеровського К. – К.: Інститут журналістики КНУ ім. Тараса Шевченка. 2018, 260 с.С. 212-213
27. У Виноградові через смерть рома цигани чергували під лікарнею і понищили майно закладу. URL:<https://zakarpatty.net.ua/Zmi/209014-U-Vynohradovi-cherez-smert-roma-tsyhany-cherhuvaly-pid-likarneiu-i-ponyshchyly->
28. Чи актуальна для українців проблематика дискримінації. URL: https://zmi-na.info/ru/newsru/diskriminacija_za_vikom_i_oznakoju_invalidnosti_je_najbilsh_aktualnimi_dlja_ukrajinciv/
29. Язык вражды против общества: (сб. статей) / сост.: А. Верховский. – М.: Центр «Сова», 2007, 259 с, С.14. URL: <https://www.sova-center.ru/files/books/hs07-text.pdf>
30. Як запобігати мові ненависті проти захищених груп і стереотипізації в медіа.Рекомендація Незалежної медійної ради. URL: <https://detector.media/community/article/181381/2020-10-09-yak-zapobigaty-movi-nenavysti-proty-zakhyshchenykh-grup-i-stereotypizatsii-v-media-rekomendatsiya-nezalezhnoi-mediynoi-rady/>

ДОДАТКИ

Додаток 1

Der **Atomist**

Deutsches Berlin:
**Fahnen
heraus!**

Herausgeber:
Dr. Goebbels
Berlin

Das deutsche Abendblatt in Berlin

Sür die Unterdrückten
Gegen die Ausbeuter

Nummer 25
Montag, den 30. Januar
7. Jahrgang 1933

Einzelpreis 10 Pf.
Auswärts 15 Pf.

Reichskanzler Hitler!
Frick Reichsinnenminister — Göring preussischer Innenminister

WANTED FOR GENOCIDE

FÉLICIEN KABUGA
Born: 1925. Alias: Félicien Kabuga, Fomok, Mwa Duh, Abachy
Strain, Anshase (or Anshas), Mutanyaga, Ovir Kikundakwaga

Accusation:
**Financed the Massacre of Rwanda's
Men, Women, and Children**

Rewards of up to U.S. \$5,000,000 are offered for information that leads to the arrest or conviction of persons indicted by the International Criminal Tribunal for Rwanda for serious violations of international humanitarian law, including Félicien Kabuga. If you have information about Félicien Kabuga, please contact Rewards for Justice through the telephone number or email below.

CALL NOW: 0722-258463 or 0733-250268 WRITE NOW: rewards@state.gov
www.rewardsforjustice.net
ALL CONTACTS WILL BE KEPT CONFIDENTIAL

UP TO U.S. \$5,000,000 REWARD

RMC

LA RADIO DES MILLES COLLINES

Колонка редактора тижневика «Чортківський вісник» від 2 лютого 2018 р.

колонка редактора

Жиди чи євреї?

Можливо, після оприлюднення цієї статті мене звинуватять у шовінізмі, антисемітизмі та інших смертних гріхах. Але я - патріот, націоналіст (не плутати з нацистом). Та набравшись сміливості, хочу запитати: Чому у нас при владі так багато жидів? Не потрібно відповідати на моє запитання. Я сама дам пояснення.

Якщо заглибитися в історію, то жиди (юдеї) завжди були там, де гроші, де влада, вигода. Жид завжди був у українському селі шинкарем, писарем, вайтом. Бабуся якось розповідала: «прийшов жид на Рівно до хати витанати мене із трьома дітьми, бо чоловік програв пропив йому хату».

Або приклад спочатку євреї стверджували, що у II Світовій війні загинуло 800 тисяч євреїв. Потім цифра поступово збільшувалася, і з кожним роком затібних представників юдеїського народу ставало все більше. І увесь світ співчуває євреям, відзначаючи і згадуючи жертв Голокосту у кожній країні. Ось, що пише Інтернет-енциклопедія про них: «Євреї у Другій світовій війні брали участь переважно як громадяни воюючих держав. В історіографії Другої світової війни дана тема широко розглянута в контексті Голокосту. Однак, євреї були не тільки об'єктом винищення, проведеного нацистською Німеччиною та її союзниками, а й активними діячами, що впилилися на хід і результати війни».

Або ще: жиди собі палестинці на Ізраїльських землях добра наживали. Звернулися євреї до міжнародної спільноти з проханням: «виздайте нам наші землі, там жив Ісус, а ми - обраний народ, нам ця територія належить». І світ такий: «ну, йдіть туди, виганяйте звідти палестинців і живіть собі».

Найголовніше: месє спантелився той факт, що Голодомору в Україні Ізраїль НЕ визнає!!! А у нас цілі меморіальні комплекси по країні, пам'ятники, ми дуже сумуємо за євреями, у День пам'яті жертв Голокосту запалюємо на кожному кроці свічку. А коли увесь цивілізований світ відзначає День пам'яті жертв Голодомору, то євреї кажуть: «не було голодоморів».

До речі, Голокост(анг. - сталений у вогні) - це геноцид єврейського народу під час II світової війни. Але ми - українці, - чомусь забули слово Голокост, яке означає широке поняття і означає трагічне явище часів II світової. Українці і білоруси у цій світовій війні загинули у рази більше, ніж євреїв. Чи не доречно, все-таки пам'ятати про ХОЛОКОСТ.

І тепер можемо спостерігати, як жиди активно вкорінюються поміж усіх гілок влади багатьох країн світу. Трамп, Меркель, Саакашвілі, Ширак, Саркозі, Берлусконі, Трумен, Лінкольн та ще безліч Президентів - усі вони євреї. Могутні країни цього світу мають на верхах багато євреїв.

Порошенку(Вайсман, Вальман) - єврейський представник іудейської національності, який, як видається, більше думає не про країну, а про власну вигоду. І довгих 3 роки не бажав називати москалів агресорами, бо бізнес то там... Тимошенко(Капительман) - єврейка, Яценюк - євреї, Гройсман - євреї, за Рабиновича його прізвище саме все говорить. І, за нашими спостереженнями, далі пустих розмов усі ці славюзові політики не дійшли. Бо зовнішній борг України за останні роки збільшився у десятки і складає близько 70 млрд доларів! А дефіцит державного бюджету приблизно 78 млрд грн.

Так, звісно, євреї в цьому не винні. І серед них є багато хороших і розумних людей. А в слабкості нашої економіки, аграрного сектору, правоохоронної системи, влади винні ми - українці. Це ми дозволяємо всьому євреям, румунам, полякам, американцям «заправляти парадом» України, як на мене, потрібен керівник українців: справжній господар, патріот, націоналіст, носій чистої української мови, колишній військовослужбовець, чесний і відповідальний УКРАЇНЕЦЬ. Тому будемо чекати свого Вашингтона з новим і праведним законом?.. **Бо хто, як не ми?**

А на останок згадаю такий анекдот:
Зібрав німецький нацист євреїв та українців щоб розстріляти і каже:
- Жиде, викопай яму. Лізь туди.
До українця мовить:
- Закопуй.
Українець відповідає:
- Не буду.
Німець і розстріляв українця. Каже до наступного українця:
Українцю, викопай яму. Лізь туди.
До жиди:
Закопуй.
А жид яму копав і закопав українця.

Мар'яна ПОЛЯНСЬКА

аксіома

«Чортківч...

Редакцію нашого Вісника чекає сто запитань: чому ми (сест) еквівалентно слово чортківчанин (сест) замість чортківчанин. Подібно там думку авторитаристичних анімал. дає ксьменішанин.

Гриша - Фариш, доктор
Фізіологічний наук
Назви мешканців населених пунктів (хатойкозими) і назви народів (етнонимів) мистять у собі важливу історико-етнографічну інформацію, тому їх будова потребує чіткої вмотивованості через визначальні мовні засоби. До них належить найпродуктивніша словотворна модель із суфіксом -ць (у формі чоловічого роду), -ка (у формі жіночого роду) та -ці у формі множини.
Харків - харків-ць, харків-ка, харків-ці
Бердичів - бердичів-ць, бердичів-ка, бердичів-ці.
Чортків - чортків-ць, чортків-ка, чортків-ці.

Поява теперішньої культури по-глибшому дивовида, то відстоїти питому позицію -ці (-ць) у наступні продуктивної в російській мові моделі члени - це, обрано кажучи, елементар-

опитування

Чого Украї...

Задача для «Чортківського Вісника» рубрика «Опитування», після невеликої попередньої, перерви продовжується. Цього разу ми запитали чортківців: «Чого на Вашу думку, найбільше бракує Україні для перемоги?»
Володимир, безробітний, 46 років.
Я був в АТО 1,5 роки. Мав потрібну зброю. Нормальні зброю, а не армійку минулих десятиліть, як «Калашні» (автомат Калашникова), ними на тан не підси.

Василь, побратим Володимира 25 років, продовжує слова то Гриша.
Зброя у нас є, але на складах за весь час перебування на фронті просто так і не зрозумів, чому нам не дозволяють застосовувати весь арсенал зброї. Я не є ликим військовим фахівцем, судачи з усього, що я там бачив на мою думку, якщо нам дозволять наступати... Поки в отримання, ми просулися б легко вперед.

Василь, 60 років, пенсіонер, Ядерної зброї. І часті відмовитися від будучих ких угод від 5 грудня 1994 з Тим самим ми відмовимося для боєготовності. Потенціал країни для цього є. Путін вважає на силу, тому ми не маємо бессиля.

Леся, випускниця вишу. Зміцнити економіку. Але збуде зміцнювати? Після протипушківки ідуть за волю Досвідчену гвардію така не шокує. Професіонали тим і ідуть на пенсію. Відтак, де кваліфікація в Україні лише зростає.

[Закарпаття онлайн](#) » [Новини](#) » [Соціо](#)

Закарпатські цигани затероризували Львів (ФО)

Місто окупували цигани, які не дають проходу львів'янам – гіпнотизують, обкрадають і хуліганять. Міліція киває на міську владу, а влада – на міліцію, а циган усе більше й біл

Місто Лева останнім часом перетворилось на великий притулок для всіх і вся: сюди вимушено спочатку переїхали переселенці з Криму, згодом з неспокійного Донбасу. А тепер до Львова масово з'їжджаються й... цигани.

Якщо перших і других змусили, на жаль, обставини, то останніх бажання "підзаробити", а точніше випросити у львів'ян грошень або ж взагалі нахабно зняти з них золото.

Жінки-циганки полюють на перехожих, вимагають дати їм милостиню, і, що найгірше, погрожують прокльонами. Наші і без того збіднілі люди дістають з гаманця гроші і віддають циганам, аби тільки відчепились і не наслали обіцяну біду. За щастя, коли циганки обійдуться тими кількома гривнями, а не шляхом гіпнозу змусять людину винести з хати всі коштовності!

Маленькі циганчата теж знайшли собі заняття у Львові – забігають у трамвай, співають "Червону руту", закінчують "виступ" святим для нас гаслом "Слава Україні! Героям слава!" і збирають гроші.

Деякі пасажери шкодують циганчат і сунуть їм гроші у пакет, деякі на них просто не зважають, а дехто таки відверто обурюється. Та дітлахи все одно продовжують бігати вагонами і жалісними оченятами випрошувати п'ятака. Особливо багато замурзаних дітей років п'яти-шести біля Львівської політехніки на трамвайній зупинці Степана Бандери – Генерала Чупринки.

Хоч львів'яни – люди щедрі і завше готові допомогти, втім, по своїй волі, а не тоді, коли хтось безцеремонно пхає руки у їхню торбу, заглядає у гаманець чи не дає проходу посеред білого дня.

Містяни бідкаються, що ані міліція, ані місцева влада не може дати ради із циганським нашестям у Львові! То чому ж так?! Це ж безпека міста та його громади! Ба більше, це псує імідж міста серед туристів. Справедливо обурюються й львівські роми, які ведуть осілий спосіб життя, працюють законно, не крадуть, а діти їхні вчаться у школах та вишах.

Обманюють людей, а міліція не реагує...

Раніше цигани ще й по висотних житлових будинках бродили, дзвонили у всі двері і просили грошей. Тоді люди особливо пильнували, аби вхідні двері були замкнені і

8 Коментувати

Ділитись

На головну

Додати в закр.

Версія для др.

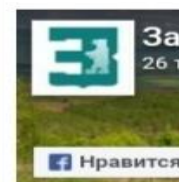
Переслати

Схожі публ.

На Закарпатті їм налічується близ циган

На Хустщині циган одружуватися, ц армію

У Чехії на антициганських маршах вимагають вигнати циганів з країни

rionews.com.ua/mixed/sport/now/n141911491

Google

Архів » / Сьогоднішній номер »

Що сьогоднішній номер

ПО

Ужгородський номер

Промислова безпека

Архів » / Новини ОНЛАЙН »

13:21 Литва розпочинає постачання озброєння в Україну – Порошенко

13:07 В Артемівську поїхала допомога із Закарпаття

12:54 Сигарети на 4600 євро хотіли перевезти через Закарпаття

12:52 Ужгородські котли на Мис Кис - 2014 (ФОТОРЕПОРТАЖ)

12:22 Закарпатські угорці вшанували пам'ять жертв сталінських репресій (ФОТО)

11:27 Як в Ужгороді готують телячу

Рест-Тест »
Огляда кав'ярень

Повідомити новину »

Корисні номери »

Біженці в Закарпатті вимагають нові російські школи...

Якось усе це неправильно. Українська армія на Сході вичищає міста від терористів, а біженців стає більше.

Як поінформували з Закарпатського регіонального штабу з питань соціального забезпечення громадян України, які переміщуються з тимчасово окупованої території та районів проведення антитерористичної операції, станом на 8 липня на території Закарпатської області зареєстровано 569 громадян. Усім громадянам, що звернулися до регіонального штабу, надано тимчасове житло, переважно за рахунок благодійників та волонтерських організацій.

Дивно, що біженці не поспішають десь влаштуватися на роботу. За даними обласного центру зайнятості з усього загалу переміщених осіб лише 24 виявили бажання стати на облік до центрів зайнятості, а працює лише... 2 людей.

І ще. На тимчасовий облік у військовий комісаріат із біженців не став жоден громадянин призовного віку. При цьому наші закарпатські хлопці на Сході віддають свої життя.

Але ще більше обурюють випадки хамського ставлення біженців до закарпатців. Неподвиноними є повідомлення про грубість переселенців, які вважають закарпатців «лохами». А нещодавно преса повідомляла про те, як хулігани з явно «східняцьким» акцентом побили ужгородського художника.

У свою чергу журналіст Віталій Глагола на своїй сторінці у Facebook написав так: «Про біженців. У Ужгороді їх близько 300. Вже дійшло до того, що приходять в управління освіти міста скандалити з вимогою відкрити в місті нову російськомовну школу, бо в школу № 3 їх дітей вже не приймають через брак місць».

Коментарі

Аналитика

Популярні

- » За два тижні в Ужгороді змінилось двос очільників... школяр : кругобіг лайна в природі... наша міська ...
- » Успішну п'яту школу радо вітають у сиропейській пе... я : "За ваші деньки - любой каприз"...
- » Відставка як форс... Містанин : Панов абсолютно правий...
- » Україна втратила Донбас. Порошенко змилювачують у ... таки так : так, перемогти би мали «Правий се...
- » Студенти технікуму без гуртожитка. Його віддали ба... Людмила : Як мільйонери, ви хоч розберіться в пкт...
- » Російські спецслужби фінансують ліві Путіна у в... 67890 : Що-то спецслужби медять. Нада було уже ...
- » Ужгородські песики отримали близько 500 тисяч грив... рася : голодне знайти приїд витягти гроші з бю...
- » Який статус надати територіям сепартистів (ОПИТУВА... Юра : Дати їм незалежність і обгородити стіною...

Готуємо з Rionews

Фото- та відеорецепти з кав'ярень Ужгорода

www.uzhgorod.net.ua/news/70815

просимо д... Українська правда Espresso TV – Прям... Сервіс зберігання і... ProZahid

» Інші

губернатор
арпаття з Президентом
шують газові питання
атиславі

дій заснув на місці
ину

арпатський нардеп:
ішня влада хоче
зти якомога більше до
у, як у Київ придуть
йські танки

Закарпатті ростуть
дорожчі у світі гриби
го)

рія успіху: як
мний виходець із
гірщини став
ршою» людиною на
арпатті

Переселенців-нахаб з Донбасу ставлять на місце закарпатські «даївці»

17.11.14 (12:35)

Порушувати спокій ужгородців й чинити в місті протиправні дії міліціонери обласного центру не дозволять нікому...

Не є таємницею, що закарпатський край став тимчасовим притулком для переселенців зі сходу нашої країни, які опинилися в епіцентрі буремних подій. У пошуках мирного життя, люди змушені були залишити свої домівки й тікати світ за очі від жахів і явної

небезпеки, що чатувала на них у їхньому краї.

Всім відомо, що закарпатці дуже гостинні та добрі. Вони завжди готові прийти на допомогу. Краяни розуміють, яка не легка доля лягла на плечі наших східних побратимів. Закарпатці всіляко допомагають цим людям. Дехто безкоштовно надає у користування своє власне житло, при цьому переїжджає з родиною до знайомих, родичів та друзів. Дехто допомагає вимушеним переселенцям продуктами харчування, одягом та іншим. Є й такі люди, хто підтримує переселенців «добрим словом». Та на жаль, не всі наші гості з східного регіону, цінують закарпатську гостинність.